

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ ТА ІНШИХ НЕВІДКЛАДНИХ РОБІТ У ЗАВАЛАХ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД

Панюк Р.О., курсант, НУЦЗ України
НК – Федоренко Д.С., к.і.н., НУЦЗ України

Контроль якості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт (АРіНР) у завалах є важливим елементом управління рятувальною операцією, оскільки забезпечує результативність пошуку і деблокування постраждалих, дотримання технології розбору, безпечні умови праці та зниження ризику вторинних обвалів і травматизму. Практично він виконує функцію оперативного виявлення відхилень від плану чи процедур і коригування дій на місці події.

Сутність контролю полягає в поєднанні організаційного нагляду та перевірки ключових результатів на етапах робіт: повноти пошуку (з урахуванням порожнин і замкнених просторів), обґрунтованості застосування важкої інженерної техніки, стабільності конструкцій і надійності тимчасових кріплень, підтримання дисципліни та зв'язку, а також фіксації інцидентів і висновків. Секторизація, виокремлення робочих ділянок і маркування створюють контрольні точки для перевірки стану локацій і завершеності дій. Організаційно доцільною є трирівнева модель. Перший рівень забезпечують командири відділень/груп безпосередньо на робочих місцях, контролюючи застосування інструменту, використання ЗІЗ, виконання технологічних операцій і верифікацію локації перед переміщенням. Другий рівень реалізується керівниками секторів і штабом: узгодження взаємодії, контроль ресурсів і плану, організація спеціальних режимів (зокрема «тиші») та рішення щодо важкої техніки з урахуванням ризиків. Третій рівень включає загальне керівництво, рішення про закриття секторів, комісійний огляд і реагування на травматизм чи грубі порушення. За логікою виконання АРіНР контроль структурується як попередній, поточний і заключний. Попередній охоплює допуск сил і засобів: готовність особового складу й ЗІЗ, справність інструменту та зв'язку, якість інженерної розвідки й обґрунтованість способів розбору. Поточний контроль поєднує нагляд за технологією, безпекою, пошуком і деблокуванням, зокрема недопущення механізованого розбору до завершення пошуку, моніторинг конструкцій і кріплень, дотримання безпечних дистанцій техніки та «режиму тиші», а також обережність вилучення постраждалих і організацію передачі ЕМД. Заключний контроль передбачає повторне обстеження сектору перед закриттям, звірку особового складу й оснащення, фіксацію результатів і аналіз помилок. У завалах значна частина контролю пов'язана з управлінням ризиками на майданчику, зокрема оцінкою стану конструкцій, безпековим наглядом і застосуванням чек-листів для виявлення небезпек та коригування дій. Отже, контроль якості АРіНР у завалах є системою керованих перевірок і рішень, що узгоджує технологію, безпеку та результативність пошуку й мінімізує критичні помилки у високонебезпечному середовищі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Structural Collapse Guide: Emergency Preparedness and Response / Occupational Safety and Health Administration (OSHA). Washington, DC : U.S. Department of Labor, 2021.